

**ASPECTE DE SISTEMATIZARE ALE TEHNICILOR
ÎN DESIGNULUI TEXTIL ACTUAL**

TOCARCIUC ALINA

Universitatea de Stat „Dimitrie Cantemir”, Republica Moldova

Introducere. Privit din aspectul unui rezultat al proceselor sociale, designul textil actual este parte a culturii și relatează despre esența timpului, despre metamorfozele din societate în perioada dată de timp, precum și expozițiile muzeale în calitate de purtători de informație ale culturilor precedente.

La etapa actuală designul textil devine instrument antreprenorial cu caracter comercial, iar în astfel de condiții se pierde componenta spirituală a designului, dispare destinația umanistă a acestuia – rolul fundamental al artelor. Tendința dezvoltării designului textil actual, ca un fenomen intercultural global, ce se bazează pe tehnologii, inovații și extranaționalizare, demonstrează că acesta din urmă diminuează și nu dezvăluie diferențele național-culturale. Distrugerea spiritului etnic sub influența progresului tehnic și a intereselor comerciale duce la dispariția hotarelor dintre națiuni, inclusiv și a tradițiilor textile. În așa fel, extrem de actuale devin problemele păstrării și dezvoltării tradițiilor textile unicate, specifice anumitor regiuni, etnii.

Elucidarea aspectelor de studiu în vederea sporirii influenței culturii textile tradiționale asupra evoluției designului textil actual

Renașterea specificului național și regional în design textil este necesară pentru diminuarea caracterului șablonar și impersonal al textilelor produse în condițiile industriale. În mod special situația este valabilă pentru Republica Moldova, unde industria producerii materialelor textile este slab dezvoltată și deseori produsele textile importate posedă conținuturi estetice ale altor culturi. În astfel de condiții, fără renașterea culturii tradiționale, fără transpunerea trăsăturilor tradiționale în textile moderne, dezvoltarea designului textil este echivoc. Se are în vedere refracția trăsăturilor caracteristice specifice ale culturii textile naționale în designul textil actual, și nu naționalizarea designului textil.

Un exemplu în acest sens poate servi cultura japoneză, în care cultura tradițională, formată de secole, pătrunde în toate sferile designului actual: ambiental, textil, vestimentar etc. Teoreticienii niponi din domeniu puțin diferențiază termenii „design” de „meșteșug tradițional”, ele devenind aproape sinonime.

La fel cultura tradițională scandinavă se aplică în designul regional (pe teritoriul țărilor scandinave), dar și departe de peste hotarele acestora, determinând o direcție stilistică impunătoare, inclusiv și în designul textil prin cromatica și ornamentica specifică recunoscută.

Istoria dezvoltării designului demonstrează că în același spațiu vital pot coexista obiecte vechi și noi, tradițiile naționale și policulturale, formând un mediu specific

spiritual. Studiul și înțelegerea armoniei acestora determină crearea noilor soluții de design inedit cu transpunerea valorilor originale.

Analiza factorilor de impact ale culturii textile tradiționale asupra evoluției designului textil actual elucidează următoarele aspecte de studiu:

- cunoașterea mijloacelor îmbogățirii limbajului plastic actual în baza tradițiilor naționale și regionale;
- cunoașterea posibilităților dezvoltării eco-designului, bazat pe tradițiile de producere a materialelor textile naturale;
- identificarea soluțiilor pentru diminuarea consumarismului prin valorificarea textilelor tradiționale.

Reieșind din primul aspect, designul textil, în formula sa ideală, apare ca o formă de exprimare materială a culturii tradiționale trecută prin prisma artelor vizuale actuale, iar elementul esențial al acestora este compoziția. Prin cunoașterea legilor și mijloacelor compoziționale, prin operarea lor obiectivă, se atinge armonia formei și a conținutului.

Sistematizarea tehnicilor decorative utilizate în designul textil actual

Pe lângă componenta tradițională, designul textil este influențat de posibilitățile tehnicilor de decorare ale textilelor și rolul acestora este extrem de mare, precum expresia plastică intuită de autor (designer textile) tangențiază cu tehnica de lucru.

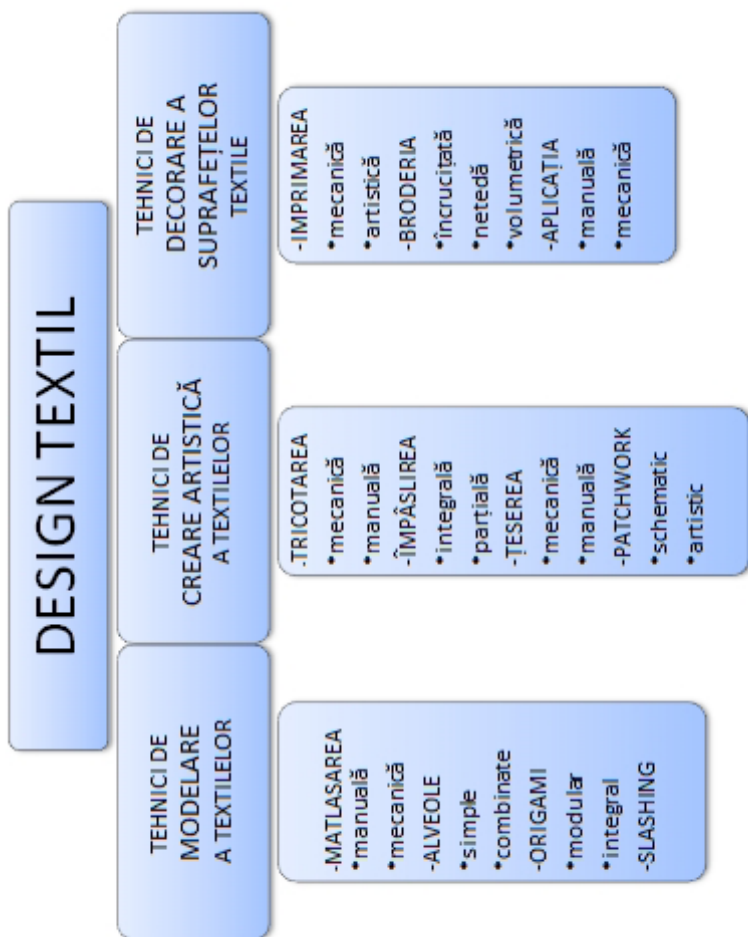
Tehnicile de decorare a textilelor sunt foarte variate, și, în condițiile unui astfel de pluralism este dificil de a găsi un sistem de clasificare. În cadrul studiului se propune sistematizarea tehnicilor decorative conform principiilor de modificare ale obiectului (textilelor) în procesul de lucru (schema 1)

Fiecare categorie din cele expuse conține tehnici care se deosebesc după procedul utilizat – modelarea, crearea și aplicarea. O astfel de abordare simplifică atribuirea oricărei tehnici la unul din cele trei procedee, iar în cazul aplicării într-o soluție de design textil a procedeelelor combinate, tehnica va fi considerată mixtă.

Activitățile domeniilor tehnologiilor textile sunt orientate spre sporirea calității produselor, iar decorarea materialelor textile reprezintă un element semnificativ al culturii prelucrării artistice ale acestora. Designul materialelor textile oferă noi soluții, diversificând astfel sortimentul și creând noi condiții de dezvoltare.

Concluzii. Studiul de față reprezintă o componentă de dirijare a procesului de instruire și cultivare a beneficiarilor cursului Design Textil orientat spre:

- ✓ identificarea tehnicilor de modelare, crearea, decorarea textilelor ambientale adecvate conceptului artistic;
- ✓ definirea metodelor de aplicare a principiilor, inclusiv prin propunerea de noi idei, în soluționarea design-proiectului textil;
- ✓ utilizarea creativă a materialelor și tehnicilor de modelare, crearea și decorarea suprafețelor textile în cadrul unui design-proiect specific tradițional.

Schema 1. Sistematizarea tehnicilor utilizate în designul textilelor

✓ proiectarea, după principii și metode fundamentale a designului textil, a lucrărilor definite tematic conform tehnicilor tradiționale textile studiate prin schițe, mostre de materiale, variante-moște de tehnici textile și prototipuri.

Cunoașterea specificului sistemic al designului textil, racordarea soluțiilor artistice și realizărilor tehnice la tradiția autohtonă, va contribui atât la promovarea valorilor culturii materiale, cât și la cultivarea atitudinii respectuoase față de tradiție, identitate a noilor generații.

Referințe bibliografice:

1. Gail Baugh, Fashion Designer's, Textile Directory, Barron's 320 p.
2. Larry Salmon, Catherine Kvaraceus, Matthew X. Kiernan, From fiber to fine art, Museum of Fine Arts Boston, 64 p.
3. Susan Meller, Joost Elffers Harry N. Abrams, Textile Designs, Publishers, 464p.
4. Чарльз Мак Коркодейл Убранство жилого интерьера от античности до наших дней. - М.: Искусство, 1990
5. Журавлева И. Ткани. Обработка. Уход. Окраска. Апликация. Батик. - М.: Эско, 2003.
6. Брызгов Н. Творческая лаборатория дизайна. Проектная графика. - М.: Изд-во «В. Шевчук», 2012;